

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М.І.ПИРОГОВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Вінницького національного
медичного університету ім.

М.І.Пирогова

 проф. В.М. МОРОЗ

25 лютого 2021 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
Вінницького національного медичного
університету ім. М.І.Пирогова**

Розглянуто та схвалено
на засіданні вченої ради
Вінницького національного
медичного університету
ім. М.І.Пирогова

Протокол № 8 від 25.02.2021 р.

Вінниця, 2021 р.

Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова

Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова (далі – Положення) розроблене на виконання ст. 51 Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 року, на підставі Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93, відповідно до Інструкції про виробничу практику студентів медичного, лікувального, педіатричного, медико-профілактичного, стоматологічного і фармацевтичного факультетів медичних і фармацевтичного вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації від 03.10.1995р. № 179, листів Міністерства освіти і науки України від 07.02.09 р. № 1/9-93 «Про практичну підготовку студентів».

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Виробнича практика здобувачів вищої освіти медичних і фармацевтичних закладів – є важливою ланкою в підготовці лікаря (провізора) і невід’ємною частиною навчального процесу.

1.2. Практична підготовка – обов’язковий компонент освітньо-професійних програм, спрямований на набуття здобувачем вищої освіти фахових та загальних компетентностей, який передбачає:

- формування у здобувачів освіти професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах;
- здобуття компетентностей до систематичного поновлення своїх знань та творчо їх застосовувати в практичній діяльності;
- формування соціальних навичок;

- підвищення здатності до працевлаштування;
- отримання здобувачем освіти досвіду роботи, необхідного для присвоєння професійної кваліфікації.

1.3. Головне завдання виробничої практики – закріплення знань, одержаних у процесі навчання, засвоєння і вдосконалення практичних навичок в умовах майбутньої діяльності на базах районних, міських, обласних лікувально-профілактичних, хіміко-фармацевтичних закладів, аптек тощо.

Виробнича практика проводиться згідно з робочими навчальними планами підготовки лікаря (провізора) у ВНМУ ім. М.І. Пирогова за спеціальностями: 222 – «Медицина»; 228 – «Педіатрія»; 225 – «Медична та психологічна реабілітація», 225 – «Медична психологія»; 221 – «Стоматологія»; 226 – «Фармація»; 226 – «Фармація, промислова фармація»; які затверджені Міністерством охорони здоров'я України і погоджені з Міністерством освіти України.

2. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

2.1 Перелік видів практик конкретної освітньої програми, форми, тривалість, терміни проведення наведено в освітній програмі та навчальних планах.

2.2. Зміст програми практики повинен відповідати законодавству України, освітній програмі, типовій програмі практики здобувачів вищої освіти, враховувати специфіку спеціальності.

2.3. Зміст і послідовність практики визначаються типовими і наскрізними програмами, які розробляються і затверджуються Міністерством охорони здоров'я України та ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

2.4. На підставі типових і наскрізних програм в університеті розроблено робочі програми з практики і додаткові методичні документи, спрямовані на поліпшення якості проведення практики здобувачів освіти та затверджуються керівником.

3. БАЗИ ПРАКТИКИ

3.1. Практика здобувачів освіти Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (далі – Університет) проводиться на базах практики, які відповідають вимогам програм з практики. Базами практики можуть бути виробничі підрозділи Університету чи іншого підприємства, організації та установи будь-якої форми власності в Україні та за її межами, які мають належні умови для проведення практики. Університет укладає договір з організаціями, клінічними закладами охорони здоров'я. При наявності клінік і аптек (навчальних), підпорядкованих закладу вищої освіти, можливе проходження практики на цих базах.

Для здобувачів освіти-іноземців бази практики передбачаються у відповідному договорі щодо підготовки спеціалістів і можуть бути розташовані як на території іноземних держав, так і в межах України. У випадку, коли база практики розташована на території іншої країни студентам-іноземцям у встановленому порядку надаються програма практики та індивідуальне завдання. При проходженні практики в межах України студенти-іноземці дотримуються загальних правил та положень щодо проходження практики, встановлених в Університеті.

3.2. Проходження практики здійснюється здобувачами освіти на базі однієї або декількох клінічних установ охорони здоров'я, у залежності від їх профілю, а також від програм практики.

3.3. Студенти можуть проходити практику за межами України в порядку встановленому чинним законодавством.

3.4. Здобувачі освіти-іноземці можуть самостійно, з дозволу відповідних кафедр, підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання.

3.5. Здобувачі освіти, які самостійно вибрали базу практики за кордоном, надається офіційний лист-скерування на практику з вказанням графіку проходження практики та видів практики відповідно до програми.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

4.1. В університеті наказом ректора створений відділ практики, структурний підрозділ університету, який щорічно укладає договори з медичними закладами і за два місяці до початку практики погоджує з ними графіки її проходження. На підставі атестації баз практики видається спільний наказ Департаментом (управління) охорони здоров'я обласної (міської) державної адміністрації (міської ради) і закладу вищої освіти, в якому затверджуються список клінічних, санітарно-профілактичних, аптечних закладів, визначених базами практики, терміни її проведення, приблизна кількість здобувачів освіти, прізвища керівників практики від бази.

4.2. З метою рівномірного розподілу здобувачів освіти (за спеціальністю «Стоматологія», «Медична та психологічна реабілітація», «Медична психологія», «Фармація», «Фармація, промислова фармація») на місцях практики можливе її проведення двома потоками в канікулярний період або протягом семестру за рішенням Вченої ради Університету.

4.3. Практика передбачає самостійне опанування здобувачами освіти практичних навичок, що контролюється викладачами профільних кафедр та керівниками виробничої практики від бази.

4.4. Здобувачі вищої освіти при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики інструктаж про правила внутрішнього розпорядку;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- суворо дотримуватися правил охорони праці та техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно подати необхідні звітні документи та захистити результати практики.

5. КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

5.1. Навчально-методичне керівництво і виконання програм практик забезпечують профільні кафедри університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в університеті здійснює керівник відділу виробничої практики, який за рішенням ректора університету підпорядковується проректору з науково-педагогічної (навчальної) роботи.

5.2. Керівник відділу практики університету:

- здійснює організацію практики здобувачів освіти відповідно до навчальних планів, типових робочих програм МОЗ України та графіка навчального процесу;

- бере участь у розробці робочих програм в університеті та в затвердженні їх на методичних радах університету;

- керівник відділу практики разом з відповідальними доводить до відома здобувачів освіти програму практики,

- контролює організацію та проходження практики здобувачами освіти згідно з навчальними планами, робочими програмами та графіком проходження практики;

- забезпечує своєчасність видачі спільного наказу по університету та Департаменту (управління) охорони здоров'я обласної (міської) державної адміністрації (міської ради), в якому затверджуються бази практики.

- перед початком практики контролює підготовленість баз практики та до прибуття здобувачів освіти-практикантів проведення відповідних заходів;

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед від'їздом – надання здобувачам необхідних документів (направлень, програм, щоденників, календарних планів, індивідуальних завдань, методичних рекомендацій тощо), перелік яких встановлюється із урахуванням специфіки підготовки за певною спеціальністю.

- повідомляє здобувачам освіти про систему звітності з практики, а саме: подання письмового звіту у вигляді щоденника практики;

5.3. До керівництва практикою здобувачів освіти залучаються досвідчені

викладачі профільних кафедр, а також головні лікарі та їх заступники по лікувальній роботі, завідувачі відділень лікувальних закладів.

Керівництво практикою на базах здійснюють:

- керівники від профільних кафедр університету;
- загальний керівник від бази практики;
- безпосередній керівник на базі практики.

5.4. Робочі програми з виробничої практики складають кафедри, які закріплені наказом ректора. Робочі програми практики складають відповідно до навчальних планів та програм практик, визначає перелік практичних навичок для здобувачів освіти, надають здобувачам освіти методичну допомогу.

5.5. Керівник від кафедри університету:

- контролює перед початком практики підготовленість баз практики та прибуття здобувачів освіти, проведення відповідних заходів;
- проводить інструктаж здобувачів освіти з охорони праці і техніки безпеки, контролює їх дотримання;
- забезпечує безпосереднє керівництво практикою здобувачів освіти на робочих місцях;
- забезпечує необхідні умови на кожному робочому місці для оволодіння здобувачами освіти навичками, уміннями, знаннями відповідно до програм практики;
- веде облік присутності здобувачів освіти на робочих місцях під час практики;
- контролює виконання здобувачами освіти правил внутрішнього розпорядку;
- доповідає керівнику відділу практики (відповідальним за проведення і організацію практики вітчизняних та іноземних здобувачів освіти) про всі порушення здобувачів освіти правил внутрішнього розпорядку, техніки безпеки, невиконання програми;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед від'їздом здобувачів освіти на практику в лікувально-профілактичні заклади Вінницької

області та за її межами, надання здобувачам освіти необхідних документів (договір, направлення, програми, щоденник, перелік практичних навичок, обов'язкових для засвоєння);

- до початку практики повідомляє здобувачів освіти про систему звітності з практики, а саме: подання письмового звіту – щоденника практики зі звітом про проведені маніпуляції та засвоєні практичних навичок, завіреного печатками лікувальної установи та наказу по лікувальній установі (для здобувачів освіти, які проходили практику за межами Вінниці або за місцем проживання);

- перевіряє звітну документацію здобувачів освіти після завершення практики та у складі комісії приймає диференційний залік з практики, що є підсумковою оцінкою з виробничої практики здобувача освіти;

- подає у відділ виробничої практики звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики здобувачів освіти.

5.6. Керівник практики призначається наказом ректора університету на кожен базу практик міста Вінниці та Вінницької області серед досвідчених доцентів, асистентів кафедр, які безпосередньо беруть участь у навчальному процесі з дисциплін, з яких проводиться практика.

Тривалість роботи керівника практики визначається навчальним планом і не повинна перевищувати 6 годин на день (без урахування вихідних та святкових днів). Кількість годин керівництва враховується при складанні педагогічного навантаження викладача.

5.7. Загальний керівник від бази призначається наказом керівника лікувально-профілактичного закладу, яка є базою практики (головний лікар чи заступник по лікувальній і /або поліклінічній роботі, старший провізор).

5.8. Загальний керівник від бази разом з керівником від навчального закладу доводить до відома здобувачів освіти програму практики, організовує і контролює її відповідність програмі і затвердженим графікам проведення практики;

- проводить інструктаж здобувачів освіти з охорони праці і техніки

безпеки, контролює їх дотримання;

- спільно з керівником практики університету організовує переміщення здобувачів освіти на робочих місцях;

- звітує перед керівником медичного закладу про хід і підсумки проходження практики здобувачів освіти.

5.9. Безпосередній керівник практики здобувачів освіти на базі призначається наказом головного лікаря установи, він:

- забезпечує безпосереднє керівництво практикою здобувачів освіти на робочих місцях;

- забезпечує необхідні умови на кожному робочому місці для оволодіння здобувачами освіти навичками, уміннями, знаннями відповідно до програми практики;

- контролює дотримання здобувачами освіти правил внутрішнього трудового розпорядку, техніки безпеки, виконання програми практики.

6. ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ ПРОХОДЖЕННІ ПРАКТИКИ ЗОБОВ'ЯЗАНІ:

- повністю виконати завдання, передбачені програмою практики;

- виконувати в медичному закладі правила внутрішнього трудового розпорядку;

- вивчити і чітко дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;

- нести відповідальність за доручену роботу, її результати нарівні зі штатними працівниками;

- вести щоденник практики, іншу звітну документацію, передбачену програмою практики;

- подати керівнику практики письмовий звіт про виконання всіх завдань, передбачених програмою;

- своєчасно скласти диференційний залік з практики.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

7.1. Підведення підсумків практики здійснюється при наявності всіх звітних документів, передбачених програмою практики, і характеристики виробничої діяльності здобувачів освіти під час практики, підписаної безпосереднім керівником від бази практики.

7.2. Оцінка за виробничу лікарську практику визначається як сума оцінок поточної успішності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), який здобувачі освіти складають. Всього здобувач освіти за диференційований залік з виробничої практики може набрати 200 балів, у тому числі за поточну навчальну діяльність – від 72 балів до 120 балів, за результатами підсумкового контролю – від 50 балів до 80 балів.

7.3. Протягом трьох днів після закінчення практики керівник від університету подає відомість до відповідного деканату, звіт про проведення практики – до відділу практики університету.

7.4. Оцінка за виробничу практику враховується при розгляді питань про призначення стипендії нарівні з оцінками за іспити та інші диференційовані заліки.